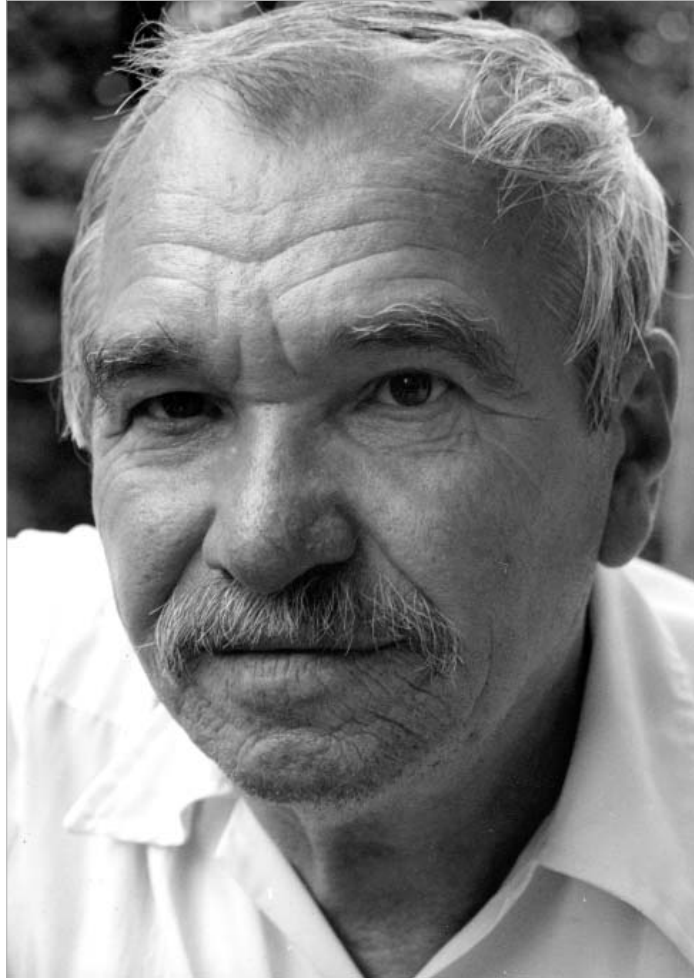

Некролог

Obituary

Володимир Іванович ТИМОФІЄНКО
(05. 02. 1941, Одеса – 11. 12. 2007, Київ)

Відійшов у вічність Володимир Іванович Тимофієнко – відомий український учений, дослідник національної і всесвітньої історії містобудування та архітектури, доктор мистецтвознавства, професор кафедри основ архітектури та архітектурного проектування Київського національного університету будівництва і архітектури (КНУБА), провідний науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, завідувач відділу Інституту проблем сучасного мистецтва, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в

галузі архітектури, дійсний член Української академії архітектури, член наукових рад, редакційних колегій.

За цим переліком офіційних високих звань і почесних посад стоїть талановита людина, ерудит, новатор-учений, безмежно відданий обраній ще в молоді роки науковій справі.

Простір наукової діяльності Володимира Івановича складався поступово. Основи йому були закладені в Ленінградському інституті живопису, скульптури і архітектури ім. І. Рєпіна. Багатогранний досвід цього цілеспрямованого, настирного, невгамовного дослідника в галузі

архітектури, мистецтва, культури формувалася в провідних навчальних і наукових закладах Воронежа, Одеси, Києва.

Науковий доробок шановного професора суттєво доповнює, розширює й поглиблює теорію, історію містобудування та архітектури, мистецтва України, зокрема періоду XVII–XIX століть. Поміж відомих його праць, опублікованих до кінця 80-х років минулого століття – “Одесса: Архитектурно-исторический очерк” (1983), “Города Северного Причерноморья во второй половине XVIII века” (1984), “Формирование градостроительной культуры юга Украины” (1986), “Одесса. Архитектура. Памятники” (1984, 1987, 1990), “Крым. Архитектура. Памятники” (1991).

Особливого освітньо-професійного значення набули праці, опубліковані В.Тимофієнком в останній двадцятирічний період його творчої, наукової та видавничої діяльності. Цей час збігається зі становленням нової системи архітектурної, мистецької освіти в Україні, яка потребувала нового змістовного наповнення. Монографії й підручники за авторством Володимира Івановича логічно ввійшли в навчальний процес усіх архітектурних факультетів України. Серед них насамперед: “Українська садибна архітектура другої половини XIX ст.” (1993), “Зодчі України кінця XVIII – початку XX ст.: Бібліографічний довідник” (1999), “Нариси всевітньої історії архітектури” (2000), “Архітектура і монументальне мистецтво: терміни та поняття” (2000). Особливої уваги заслуговують “Історія української архітектури” (2003) під його редакцією, “Історія архітектури стародавнього світу” (2006), розділи “Архітектура” в “Історії українського мистецтва” (2006, т. 4), які стали ґрунтовними науковими й методичними розробками для вітчизняної архітектурної освіти.

Науковій діяльності Тимофієнка була притаманна системність. Фактографічний аналіз історичних явищ у його роботах органічно поєднується з філософсько-методологічними

узагальненнями, розвитком понять взаємовпливу різних культурних пластів. Синергетичного (подвоєного) значення його праць надавали глибокі знання як у галузі архітектури, так і в галузі мистецтва.

Як лектор-професор, він універсально поєднував у своїй академічній діяльності традиційну інформацію з новітньою.

Багато років Володимир Іванович успішно очолював Державну екзаменаційну комісію зі спеціальності “Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво” (спеціалізація “Художньо-декоративне оздоблення інтер’єру”) на архітектурному факультеті КНУБА. Він завжди болісно реагував на роботи випускників, у яких були прояви елементів масової культури, незнання історії зображуваного об’єкта, теми, і всіляко підтримував авторів, які намагалися на знанні мистецьких традицій України, її регіонів пропонувати нові авторські гострі рішення.

Будучи вибагливим до себе, до своїх робіт, Володимир Іванович досить прискіпливо ставився до рецензування, опонування наукових робіт аспірантів, науковців.

Як науковець-новатор, він, на наш погляд, в передмові до підручника “Історія архітектури стародавнього світу” виклав свою творчу ідею, що тепер звучить як настанова, як заповіт: “Після висвітлення природних умов етапів історичного розвитку, духовного життя суспільства, професійної культури видається доречним перейти до тезисної характеристики містобудування, опису основних типів споруд і будівельної техніки, а ґрунтовний аналіз найголовніших пам’яток дає можливість висвітлити основні здобутки історичного періоду, стильові риси художньої епохи, виявити панівні тенденції розвитку”.

Науково-творчий доробок професора Володимира Тимофієнка ще довго слугуватиме поступальному розвитку української архітектури та мистецтва.

О. Кашченко